

2024/2149

2024 8 8

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2024/2149

2024 m. rugpjūčio 6 d.

kuriuo nustatoma, kad pagal Ukrainos priemonės Ukrainos planą teikiamos negrąžintinos finansinės paramos ir paramos paskolomis pirmosios dalies mokėjimo sąlygos buvo įvykdytos tinkamai

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/792, kuriuo nustatoma Ukrainos priemonė, ⁽¹⁾ ypač į jo 26 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) pagal Ukrainos priemonės (toliau – Priemonė) I ramstį 2024–2027 m. laikotarpiu Ukrainai negrąžintinos paramos ir paskolų forma teikiama iki 38 270 000 000 EUR finansinė parama. Finansavimas pagal I ramstį daugiausia skiriamas remiantis Ukrainos planu (toliau – Planas). Plane išdėstyta Ukrainos reformų bei investicijų darbotvarkė ir kokybiniai bei kiekybiniai veiksmai, kurie yra susieti su finansavimu pagal Priemonės I ramstį;
- (2) vadovaudamasi Reglamento (ES) 2024/792 19 straipsniu, Taryba priėmė Įgyvendinimo sprendimą (ES) 2024/1447 ⁽²⁾ dėl Plano vertinimo patvirtinimo. Plano stebėsenos ir įgyvendinimo tvarkaraštis, kuriame nurodyti kokybiniai bei kiekybiniai veiksmai, kurie yra susieti su finansavimu pagal Priemonės I ramstį ir kurie yra išdėstyti Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1447 priede;
- (3) Įgyvendinimo sprendimu (ES) 2024/1447 Planui skirta bendra finansinių išteklių suma yra 32 270 000 000 EUR: 5 270 000 000 EUR – negrąžintinos finansinės paramos forma ir iki 27 000 000 000 EUR – paskolos forma;
- (4) vadovaujantis Reglamento (ES) 2024/792 24 ir 25 straipsniais, Ukrainai kaip išskirtinis tarpinis finansavimas buvo suteikta 6 000 000 000 EUR, o 1 890 000 000 EUR – kaip išankstinis finansavimas, sudarantis 7 % paramos paskolomis, kurią Ukraina gali gauti pagal Planą, išankstinį mokėjimą;
- (5) vadovaujantis Reglamento (ES) 2024/792 26 straipsnio 2 dalimi, 2024 m. liepos 9 d. Ukraina pateikė tinkamai pagrįstą prašymą išmokėti negrąžintinos finansinės paramos ir paramos paskolomis pirmąją dalį, kuri sudaro 4 365 691 244 EUR, kaip išdėstyta Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1447 priede. Kartu su prašymu buvo pateikti dokumentai, kurių reikalaujama pagal Sąjungos ir Ukrainos pagal Reglamento (ES) 2024/792 9, 10 ir 22 straipsnius sudarytų pagrindų susitarimo 12 straipsnį, finansavimo susitarimo 5 straipsnį ir paskolos susitarimo 6 straipsnį;
- (6) vadovaudamasi Įgyvendinimo sprendimu (ES) 2024/1447, Ukraina kartu su savo mokėjimo prašymu pateikė devynių veiksmų, kurie turėjo būti atlikti iki 2024 m. II ketv., tinkamo įvykdymo tinkamą pagrindimą. Tie tinkamai įvykdyti devyni veiksmai yra susiję su įvairiomis Plane išdėstytomis reformomis pagal skyrius dėl viešųjų finansų valdymo, kovos su korupcija ir pinigų plovimu, viešojo turto valdymo, verslo aplinkos, energetikos sektoriaus ir žemės ūkio bei maisto sektoriaus. Buvo priimti: 2025–2027 m. biudžeto deklaracija, strateginis valstybinės mutinės skaitmenizacijos planas, strateginis dokumentas dėl kovos su minomais veiksmais iki 2033 m., pastatų šiluminio modernizavimo iki 2050 m. strategija ir veiksmų planas bei integruotas nacionalinis energetikos ir klimato srities veiksmų planas, buvo paskirtas naujas Nacionalinės korupcijos prevencijos agentūros vadovas bei įsigaliojo įstatymai dėl valstybės valdomų įmonių valdymo ir dėl peržiūrėto Ukrainos ekonominio saugumo biuro teisinio pagrindo;

⁽¹⁾ OL L, 2024/792, 2024 2 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>.

⁽²⁾ 2024 m. gegužės 14 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2024/1447, dėl Ukrainos plano vertinimo patvirtinimo (OL L, 2024/1447, 2024 5 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

- (7) vadovaudamasi Reglamento (ES) 2024/792 26 straipsnio 4 dalimi, Komisija išsamiai įvertino Ukrainos pateiktą mokėjimo prašymą ir teigiamai įvertino, kad buvo tinkamai įvykdyti devyni kokybiniai bei kiekybiniai veiksmai, susiję su pirmąja dalimi, kaip nurodyta šio sprendimo priede;
- (8) Komisija įvertino, kad Ukraina ir toliau atitinka Sąjungos paramos išankstinę sąlygą, kaip išdėstyta Reglamento (ES) 2024/792 5 straipsnyje. Visų pirma, Ukraina toliau palaiko bei gerbia veiksmingus demokratinius mechanizmus, įskaitant daugiapartinę parlamentinę sistemą bei teisinės valstybės principą, ir garantuoja pagarbą žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises;
- (9) todėl šiuo sprendimu turėtų būti nustatyta, kad pirmosios dalies atitinkamos mokėjimo sąlygos buvo įvykdytos tinkamai;
- (10) atsižvelgiant į sudėtingą fiskalinę padėtį, su kuria susiduria Ukraina, yra nepaprastai svarbu lėšas išmokėti kuo greičiau. Dėl padėties skubumo ir siekiant paspartinti procesą, šis sprendimas turėtų įsigalioji jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną ir turėtų būti taikomas nuo jo priėmimo dienos,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Remiantis pagal Reglamento (ES) 2024/792 26 straipsnį pateiktu prie šio sprendimo pridėtu Komisijos vertinimu, nustatoma, kad pirmosios dalies, kuri sudaro 4 365 691 244 EUR, kaip išdėstyta Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1447 priede, atitinkamos mokėjimo sąlygos buvo įvykdytos tinkamai.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Jis taikomas nuo jo priėmimo dienos.

Priimta Briuselyje 2024 m. rugpjūčio 6 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

BÓKA J.

PRIEDAS

SANTRAUKA

Vadovaudamasi 2024 m. vasario 29 d. Reglamento (ES) 2024/792, kuriuo nustatoma Ukrainos priemonė, 26 straipsniu, 2024 m. liepos 9 d. Ukraina pateikė prašymą išmokėti pirmąją Ukrainos plane numatytos paramos dalį. Siekdama pagrįsti mokėjimo prašymą Ukraina tinkamai įrodė, kad buvo tinkamai įvykdyti devyni pirmosios dalies veiksmai, išdėstyti 2024 m. gegužės 14 d. Įgyvendinimo sprendimo 2024/1447 dėl Ukrainos plano vertinimo patvirtinimo priede.

Remiantis Ukrainos pateikta informacija, laikoma, kad visi devyni veiksmai buvo įvykdyti tinkamai. Pagal skyrių „Viešųjų finansų valdymas“ buvo priimti šie teisės aktai: i) valstybinės muitų tarnybos skaitmenizacijos strateginis planas; ii) 2025–2027 m. biudžeto deklaracija ir iii) veiksmų planas dėl viešųjų investicijų valdymo reformos veiksmų gairių įgyvendinimo. Pagal skyrių „Kova su korupcija ir pinigų plovimu“ buvo paskirtas naujas Nacionalinės korupcijos prevencijos agentūros vadovas. Pagal skyrių „Viešojo turto valdymas“ įsigaliojo teisės aktai dėl valstybės valdomų įmonių bendrojo valdymo. Pagal skyrių „Verslo aplinka“ įsigaliojo įstatymas, kuriuo buvo peržiūrėtas Ukrainos ekonominio saugumo biuro teisinis pagrindas. Pagal skyrių „Energetikos sektorius“ buvo priimtas integruotas nacionalinis energetikos ir klimato srities veiksmų planas, taip pat pastatų šiluminio modernizavimo iki 2050 m. strategija ir veiksmų planas. Pagal skyrių „Žemės ūkio ir maisto pramonė“ buvo priimtas strateginis dokumentas dėl kovos su minomis veiksmai iki 2033 m.

2.2 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Valstybinės muitų tarnybos skaitmenizacijos strateginio plano priėmimas
Susijusi reforma / investicijos: 1 reforma. Geresnis pajamų valdymas
Finansavimo šaltinis: paskolos
<p>Kontekstas</p> <p>Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede pateiktame veiksmų aprašyme 2.2 veiksmas aprašytas taip:</p> <p>„Valstybinės muitų tarnybos skaitmeninės plėtros, skaitmeninės transformacijos ir skaitmenizacijos ilgalaikio nacionalinio strateginio plano priėmimas“.</p> <p>2.2 veiksmas yra pirmas veiksmas, numatytas pagal 2 skyriaus („Viešųjų finansų valdymas“) 1 reformą. Iki 2024 m. IV ketv. pagal 1 reformą numatoma įgyvendinti dar vieną veiksmą (2.1 veiksmą), kuriuo siekiama priimti strateginį planą dėl valstybinės mokesčių tarnybos skaitmenizacijos.</p>
<p>Pateikti įrodymai</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1447 priede nustatytus reikalavimus; 2) Finansų ministerijos 2024 m. vasario 9 d. įsakymo Nr. 63 dėl Informacinių technologijų valdymo viešųjų finansų valdymo sistemoje komiteto sprendimo įgyvendinimo kopija; 3) 2024 m. vasario 9 d. Finansų ministerijos įsakymo Nr. 63 dėl Ukrainos valstybinės muitų tarnybos ilgalaikės skaitmeninės plėtros, skaitmeninės transformacijos ir skaitmenizacijos nacionalinio strateginio plano priedo kopija.
<p>Analizė</p> <p>Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 2.2 veiksmo elementus.</p> <p>Finansų ministerija strategiją priėmė 2024 m. vasario 9 d. įsakymu Nr. 63. Ši strategija apima ilgalaikį Ukrainos valstybinės muitų tarnybos skaitmeninės plėtros, skaitmeninės transformacijos ir skaitmenizacijos planą, grindžiamą ES Sąjungos muitinės kodekso darbo programa ir elektroninės muitinės daugiamečiu strateginiu planu, t. y. pagrindine Europos Sąjungos iniciatyva dėl ES muitinės sistemos skaitmenizacijos. Strategijos 1 skirsnyje išdėstytas bendras skaitmenizacijos ir suderinimo su ES normomis tikslas. 2 skirsnyje išdėstyti konkretūs tiksliniai standartai, kuriuos reikia įvykdyti, kad šis tikslas būtų pasiektas, o 3 skirsnyje – principai, kuriais bus vadovaujama įgyvendinant atitinkamas priemones. 4 skirsnyje išdėstyta veiksmų, kurių reikia imtis siekiant šių tikslų, seka ir apibrėžtos projektų grupės pagal ES institucijų ir valstybių narių dalyvavimo lygį. 5 skirsnyje išdėstytas požiūris į atitinkamos IT infrastruktūros restruktūrizavimą, įskaitant jos suderinimą su ES metodais. Galiausiai 6 skirsnyje aprašomi procesai, kuriuos Valstybinė muitų tarnyba ir Finansų ministerija taikys valdydamos pokyčius ir reformas.</p>
Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai.

2.3 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: 2025–2027 m. biudžeto deklaracijos patvirtinimas
Susijusi reforma / investicijos: 2 reforma. Geresnis viešųjų finansų valdymas
Finansavimo šaltinis: paskolos
<p>Kontekstas</p> <p>Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede pateiktame veiksmų aprašyme 2.3 veiksmas aprašytas taip:</p> <p>„2025–2027 m. biudžeto deklaracija patvirtinta ir pateikta Parlamentui. Deklaracijoje daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims: i) pagrindinės makroekonominės šalies ekonominio ir socialinio vystymosi prognozės; ii) pagrindiniai biudžeto rodikliai (pajamos, išlaidos, biudžeto deficitas, valstybės skola); iii) viešosios politikos prioritetai pagal sritis ir kiekvieno pagrindinio išlaidų skyriaus išlaidų viršutinės ribos; iv) valstybės biudžeto ir vietos biudžetų santykiai, įskaitant vietos biudžetų vidutinės trukmės prognozių rengimo gaires; v) fiskalinės rizikos vertinimas“.</p> <p>2.3 veiksmas yra pirmas veiksmas, numatytas pagal 2 skyriaus („Viešųjų Finansavimas valdymas“) 2 reformą. Iki 2026 m. IV ketv. pagal 2 reformą numatoma įgyvendinti dar du veiksmus: 2.4 veiksmą, kuriuo siekiama pradėti vykdyti valstybės biudžeto išlaidų peržiūrą, ir 2.5 veiksmą, susijusį su biudžeto kodekso pakeitimu, siekiant apibrėžti vietos biudžetų fiskalinės rizikos valdymo procedūrą.</p>
<p>Pateikti įrodymai</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1447 priede nustatytus reikalavimus; 2) 2024 m. birželio 28 d. Ministrų kabineto rezoliucija Nr. 751, kuria priimama 2025–2027 m. biudžeto deklaracija; 3) 2024 m. birželio 28 d. patvirtintos 2025–2027 m. biudžeto deklaracijos kopija; 4) 2024 m. birželio 28 d. pranešimas Aukščiausiajai Radai apie biudžeto deklaracijos pateikimą; 5) Ukrainos biudžeto kodekso kopija.
<p>Analizė</p> <p>Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 2.3 veiksmo elementus.</p> <p>2025–2027 m. biudžeto deklaracija buvo patvirtinta 2024 m. birželio 28 d. ir tą pačią dieną pateikta Parlamentui. Joje buvo įvertintos pagrindinės šalies ekonominio ir socialinio vystymosi makroekonominės projekcijos ir tokie rodikliai kaip ekonomikos augimo tempas, infliacijos indeksai, nedarbas ir valiutos kursai 2025–2027 m. laikotarpiu.</p> <p>Biudžeto deklaracijoje taip pat įvertinti pagrindiniai biudžeto rodikliai, susiję su pajamomis (pvz., mokestinėmis pajamomis arba valstybės valdomų bendrovių dividendais), išlaidomis (padalytomis ir suskirstytais pagal politikos sritis), biudžeto deficitu ir valstybės skola. Joje taip pat išsamiai pagal sritis aprašyti viešosios politikos prioritetai ir kiekvieno pagrindinio išlaidų skyriaus išlaidų viršutinės ribos. Pagrindiniai viešosios politikos prioritetai yra susiję su tokiomis sritimis kaip socialinė apsauga, švietimas, sveikatos priežiūra, verslo aplinka / parama mažosioms ir vidutinėms įmonėms, žemės ūkis ir energetika.</p> <p>Šiame dokumente taip pat nurodomi ir aprašomi valstybės ir vietos biudžetų santykiai. Be kita ko, tikimasi, kad vykdant su vietos biudžetais susijusių valstybės biudžeto politiką bus toliau plėtojamas vidutinės trukmės laikotarpio biudžeto planavimas ir stiprinami vietos lygmens finansiniai pajėgumai. Prognozuojant vietos biudžetų pajamų sumą 2025–2027 m. laikotarpiu, valstybės biudžete pateikiamos gairės vietos biudžetams, kaip parengti vidutinės trukmės laikotarpio prognozes.</p> <p>Galiausiai 2025–2027 m. biudžeto deklaracijoje buvo pateiktas fiskalinės rizikos ir jos poveikio valstybės biudžeto rodikliams per trejų metų ataskaitinį laikotarpį vertinimas. Fiskalinė rizika apima su karu susijusį netikrumą, energetikos infrastruktūros sunaikinimo poveikį, prekybos ir krovinių vežimo kliūtis ir tarptautinės finansinės paramos stabilumą.</p>
Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai.

2.7 veiksmas

<p>Veiksmo pavadinimas: Veiksmų gairių dėl viešųjų investicijų valdymo reformos veiksmų gairių įgyvendinimo priėmimas</p>
<p>Susijusi reforma / investicijos: 4 reforma. Geresnis viešųjų investicijų valdymas</p>
<p>Finansavimo šaltinis: paskolos</p>
<p>Kontekstas</p> <p>Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede pateiktame veiksmų aprašyme 2.7 veiksmas aprašytas taip:</p> <p>„Veiksmų plano dėl viešųjų investicijų valdymo reformos veiksmų gairių įgyvendinimo priėmimas. Veiksmų plane daugiausia dėmesio skiriama toliau išvardytoms pagrindinėms sritims ir jame nurodoma veiksmų seka ir terminai:</p> <ul style="list-style-type: none"> — viešųjų investicijų strateginio planavimo, glaudžiai susijusio su biudžeto planavimu, įdiegimas; — visų dalyvių pareigų nustatymas visais investicinio projekto ciklo etapais; — vieningo požiūrio į investicinių projektų atranką, vertinimą ir stebėseną, neatsižvelgiant į finansavimo šaltinius (biudžeto pajamas, tarptautinius paramos teikėjus, valstybės (vietos) garantijas, koncesijas, viešojo ir privačiojo sektorių partnerystes) nustatymas, kad būtų galima parengti bendrą projektų planą; — prioritetų nustatymo kriterijų, apimančių apibrėžtus poreikius, projektų brandą, nustatymas ir suderinimas su sektorių ir (arba) regioninėmis strategijomis viešųjų investicijų valdymo kontekste; — nepriklausomo didelių viešųjų investicinių projektų vertinimo numatymas“. <p>2.7 veiksmas yra pirmas veiksmas, numatytas pagal 2 skyriaus („Viešųjų finansų valdymas“) 4 reformą. Pagal 4 reformą 2025 m. III ketv. numatoma įgyvendinti papildomą 2.8 veiksmą, kuriuo siekiama sukurti ir įgyvendinti skaitmeninę valdymo priemonę, skirtą Ukrainai atstatyti.</p>
<p>Pateikti įrodymai</p> <ul style="list-style-type: none"> — Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1447 priede nustatytus reikalavimus; — 2024 m. birželio 18 d. Ministrų kabineto rezoliucijos Nr. 588-p, kuria buvo priimtas veiksmų planas, kopija; — priimto 2024–2028 m. viešųjų investicijų valdymo reformos veiksmų gairių įgyvendinimo veiksmų plano kopija.
<p>Analizė</p> <p>Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 2.7 veiksmo elementus.</p> <p>Birželio 18 d. Vyriausybė priėmė viešųjų investicijų valdymo reformos veiksmų gairių įgyvendinimo veiksmų planą. Jame apibrėžiami veiksmai, kurių reikia imtis, ir subjektai, kurie atsako už viešųjų investicijų valdymo reformos veiksmų gairių įgyvendinimą.</p>

Veiksmų plane numatomas viešųjų investicijų strateginis planavimas, kuris yra glaudžiai susijęs su biudžeto planavimu. Šiuo atžvilgiu 1 tikslu nustatoma biudžeto planavimo proceso reformų seka ir tvarkaraštis, be kita ko, atliekant teisinius biudžeto kodekso pakeitimus, atliksimus siekiant užtikrinti suderinamumą su strateginiu viešųjų investicijų planavimu. Tai, be kita ko, pakeitimai, susiję su viešųjų investicinių projektų ir susijusių išlaidų apibrėžčių atnaujinimu; viešosioms investicijoms skirtų fiskalinių išteklių sumos nustatymu; investicijų išlaidų planavimo vidutinės trukmės laikotarpiu numatymu ir užtikrinimu, kad biudžeto lėšomis būtų finansuojami tik pagal nustatytą strateginio planavimo sistemą atrinkti projektai. 2 tikslu nustatoma viešųjų investicijų strateginio planavimo įgyvendinimo seka ir tvarkaraštis. Tai, be kita ko, apima strateginių investicijų tarybos įsteigimą; nacionalinės strateginio planavimo sistemos, apimančios pagrindinius planavimo procesus ir dokumentus, sukūrimą; nacionalinių, sektorinių ir regioninių strategijų ir susijusių metodikų bei procesų parengimą ir prioritetinių viešųjų investicijų vidutinės trukmės laikotarpio plano parengimą. 2 tikslu taip pat patikslinama, kad nacionalinė strateginio planavimo sistema, kaip vienas pagrindinių elementų, apims priemones, kuriomis siekiama užtikrinti, kad būtų laikomasi makrofiskalinės sistemos reikalavimų. 4 tikslu nustatoma viešųjų investicijų vidutinės trukmės laikotarpio biudžeto planavimo proceso tobulinimo seka ir tvarkaraštis. Tai, be kita ko, yra daugiamečių biudžetinių įsipareigojimų valdymas ir kontrolė per visą investicijų gyvavimo ciklą; finansavimui tinkamų viešųjų investicijų atranka ir fiskalinės rizikos ir neapibrėžtųjų įsipareigojimų vertinimas bei valdymas.

Veiksmų plane apibrėžiami visų dalyvių vaidmenys visais investicinio projekto ciklo etapais. Šiuo atžvilgiu 1 tikslu nustatoma, kad teisės aktų dėl biudžeto kodekso ir valstybės investicijų valdymo pakeitimuose turi būti apibrėžiamos viešųjų investicijų valdymo proceso dalyvių funkcijos. 3 tikslu taip pat nustatoma naujų procedūrų ir metodikų, skirtų kiekvienam investicinio projekto ciklo etapui, įskaitant pasirengimą, tikrinimą, prioritetų nustatymą, vertinimą, atranką, rizikos nustatymą, įgyvendinimą, stebėseną ir veiklos rezultatų vertinimą, kūrimo seka ir tvarkaraštis. Kiekvienas rezultatas yra būtinas, kad būtų galima aiškiai nustatyti funkcijų pasiskirstymą tarp proceso dalyvių.

Veiksmų plane nustatomas vienodas požiūris į investicinių projektų atranką, vertinimą ir stebėseną, neatsižvelgiant į finansavimo šaltinius (biudžeto pajamos, tarptautiniai paramos teikėjai, valstybės (vietos) garantijos, koncesijos, viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės), kad būtų galima parengti bendrą projektų planą. Šiuo atžvilgiu 3 tikslu nustatoma vienos metodikos, taikomos kiekvienam investicinio projekto ciklo etapui, rengimo seka ir tvarkaraštis, taip siekiant sukurti bendrą viešųjų investicinių projektų planą. Jame taip pat patikslinama, kad šie duomenys nustatomi nepriklausomai nuo finansavimo šaltinio, ir nustatoma atrinktų viešųjų investicinių projektų finansavimo šaltinių ir (arba) mechanizmų nustatymo metodika.

Veiksmų plane taip pat apibrėžiami prioritetų nustatymo kriterijai, kuriuos taikant atsižvelgiama į apibrėžtus poreikius, projektų parengtumą ir suderinimą su viešųjų investicijų valdymo srities sektorių ir (arba) regioninėmis strategijomis. Šiuo atžvilgiu 3 tikslu nustatoma, kad prioritetai turi būti nustatomi pagal strateginės svarbos, finansinių galimybių, socialinio ir ekonominio veiksmingumo, techninių galimybių, institucinių pajėgumų ir atsparumo klimato kaitai kriterijus. Jame taip pat nurodoma, kad vertinant projektus turi būti atsižvelgiama į tai, kaip greitai reikia patenkinti viešuosius poreikius, ir nurodoma, kad prioritetai turi būti nustatomi atsižvelgiant į projekto parengtumą ir atitiktį sektorių ir (arba) regioniniams strateginiams prioritetams.

Galiausiai veiksmų plane numatoma, kad turi būti atliekamas nepriklausomas didelių viešųjų investicinių projektų vertinimas. Šiuo atžvilgiu 3 tikslu nustatoma didelių valstybės investicijų projektų nepriklausomo vertinimo įtraukimo į investicijų vertinimo procesą seka ir tvarkaraštis.

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai.

4.2 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Naujo Nacionalinės korupcijos prevencijos agentūros vadovo skyrimas
Susijusi reforma / investicijos: Kovos su korupcija struktūros institucinių pajėgumų plėtojimas
Finansavimo šaltinis: negrąžintina parama
<p>Kontekstas</p> <p>Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede pateiktame veiksmų aprašyme 4.2 veiksmas aprašytas taip:</p> <p>„Po atrankos procedūros pagal Korupcijos prevencijos įstatymą paskiriamas naujas Nacionalinės korupcijos prevencijos agentūros vadovas“.</p> <p>4.2 veiksmas yra pirmas veiksmas, numatytas pagal 4 skyriaus („Kova su korupcija ir pinigų plovimu“) 1 reformą. Po jo iki 2024 m. III ketv. turės būti įgyvendintas 4.1 veiksmas, kuriuo siekiama padidinti specializuotos kovos su korupcija prokuratūros darbuotojų skaičių, o iki 2025 m. I ketv. – 4.3 veiksmas, kuriuo siekiama padidinti Aukštojo kovos su korupcija teismo darbuotojų skaičių.</p>
<p>Pateikti įrodymai</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1447 priede nustatytus reikalavimus; 2) 2024 m. vasario 27 d. Ukrainos ministrų kabineto dekreto Nr. 162-r dėl V. Pavluščiko skyrimo Nacionalinės korupcijos prevencijos agentūros vadovu kopija; 3) 2023 m. spalio 13 d. Ukrainos ministrų kabineto dekreto Nr. 944-r dėl Konkurencijos komiteto sudėties patvirtinimo Nacionalinės korupcijos prevencijos agentūros vadovo pareigoms eiti kopija; 4) 2023 m. lapkričio 10 ir 30 d., 2023 m. gruodžio 28 d., 2024 m. sausio 4 ir 8 d., vasario 5, 20, 24 ir 25 d. įvykusių Konkurencijos komiteto posėdžių, kurių metu buvo vykdoma Nacionalinės korupcijos prevencijos agentūros vadovo atranka, protokolų kopijos; 5) Ukrainos korupcijos prevencijos įstatymo Nr. 1700-VII/2014 kopija.
<p>Analizė</p> <p>Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 4.2 veiksmo elementus.</p> <p>2024 m. vasario 27 d. Ukrainos ministrų kabinetas priėmė Ukrainos ministrų kabineto dekretą Nr. 162-r, kuriuo Viktoras Volodimirovičius Pavluščikas buvo paskirtas Nacionalinės korupcijos agentūros vadovu.</p> <p>Iš 2024 m. vasario 25 d. vykusių Konkurencijos komiteto posėdžių, kurių metu buvo vykdoma Nacionalinės korupcijos prevencijos agentūros vadovo atranka, protokolų (toliau – protokolai) matyti, kad Nacionalinės korupcijos prevencijos agentūros vadovas buvo išrinktas pagal Ukrainos korupcijos prevencijos įstatymo Nr. 1700-VII (toliau – įstatymas) 6 straipsnį „Nacionalinės agentūros pirmininko konkurencingos atrankos ir skyrimo procedūra“. Iš protokolų matyti, kad pagal įstatymo 6 straipsnio 2 dalį Konkurencijos komitetą sudarė trys Ukrainos ministrų kabineto paskirti nariai ir trys nariai, kuriuos Ukrainos ministrų kabinetas paskyrė remdamasis paramos teikėjų, kurie Ukrainai teikė tarptautinę techninę pagalbą korupcijos prevencijos ir kovos su ja srityje, pasiūlymais. Už V. Pavluščiką balsavo šeši komiteto nariai ir jis buvo išrinktas tinkamiausiu kandidatu Nacionalinės korupcijos prevencijos agentūros vadovo pareigoms eiti.</p>
Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai.

6.2 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Teisės akto dėl valstybės valdomų įmonių bendrojo valdymo įsigaliojimas
Susijusi reforma / investicijos: 2 reforma. Geresnis valstybės valdomų įmonių valdymas
Finansavimo šaltinis: negražintina parama
<p>Kontekstas</p> <p>Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede pateiktame veiksmų aprašyme 2.7 veiksmas aprašytas taip:</p> <p>„Naujo įstatymo dėl valstybės valdomų įmonių valdymo įsigaliojimas atsižvelgiant į EBPO įmonių valdymo gaires. Įstatyme daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims:</p> <ul style="list-style-type: none"> — valstybės valdomų įmonių stebėtojų tarybų įgaliojimų skirti ir atleisti generalinius direktorius nustatymas; — valstybės valdomų įmonių stebėtojų tarybų įgaliojimų tvirtinti valstybės valdomų įmonių strateginius, investicijų ir finansinių planų dokumentus nustatymas; — valstybės valdomų įmonių stebėtojų tarybų metinės vertinimo procedūros nustatymas“. <p>6.2 veiksmas yra pirmasis veiksmas, numatytas pagal šią 6 skyriaus („Viešojo turto valdymas“) reformą. Po jo 2026 m. II ketv. bus įgyvendintas 6.3 veiksmas, kuriuo siekiama paskirti stebėtojų tarybas, kurių daugumą sudarys nepriklausomi nariai iš ne mažiau kaip 15 pagrindinių valstybės valdomų įmonių, ir pertvarkyti ne mažiau kaip 15 pagrindinių valstybės valdomų įmonių į akcines bendroves arba ribotos atsakomybės bendroves, (veiksmas) ir 6.4 veiksmas, kuris turės būti įgyvendintas 2026 m. III ketv. ir kuriuo siekiama įdiegti bendrojo valdymo principus konsoliduotuose valstybės valdomų įmonių valdymo subjektuose.</p>
<p>Pateikti įrodymai</p> <ul style="list-style-type: none"> — Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1447 priede nustatytus reikalavimus; — 2024 m. vasario 22 d. Įstatymo Nr. 3587-IX dėl kai kurių Ukrainos teisėkūros aktų, susijusių su įmonių valdymo gerinimu, pakeitimų (toliau – įstatymas) kopija; — 2024 m. liepos 1 d. Ukrainos Įstatymo Nr. 185-V dėl valstybės valdomo turto valdymo kopija; — 2024 m. kovo 8 d. Ukrainos prekybos kodekso Nr. 436-IV kopija; — 2024 m. balandžio 27 d. Įstatymo Nr. 2465-IX dėl akcinių bendrovių kopija.
<p>Analizė</p> <p>Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus šio veiksmo aprašymo elementus.</p> <p>2024 m. kovo 8 d. įsigaliojo Įstatymas Nr. 3587-IX dėl kai kurių Ukrainos teisėkūros aktų, susijusių su įmonių valdymo gerinimu, pakeitimų (toliau – įstatymas).</p> <p>Šame įstatyme atsižvelgiama į atitinkamas EBPO įmonių valdymo gaires, aprašytas 2023 m. G20 ir EBPO įmonių valdymo principuose. Visų pirma jis buvo suderintas su V.D.1 ir V.D.4 principais, kuriais nustatomos pagrindinės valdybų funkcijos: i) peržiūrėti ir orientuoti strategiją, pagrindinius veiksmų planus, metinius biudžetus ir verslo planus, nustatyti veiklos tikslus, stebėti įgyvendinimą ir įmonių veiklos rezultatus ir prižiūrėti pagrindines kapitalo išlaidas, išigijimus bei pardavimus (V.D.1) ir ii) atrinkti, prižiūrėti ir stebėti pagrindinių vadovų veiklos rezultatus ir prirėkus juos pakeisti bei prižiūrėti personalo poreikio planavimą (V.D.4.). Jis taip pat buvo suderintas su V.E.4 principu, pagal kurį valdybos turėtų reguliariai atlikti savo veiklos rezultatų vertinimus ir vertinti, ar jos turi tinkamą patirties ir kompetencijų derinį, be kita ko, atsižvelgiant į lytį ir kitus įvairovės aspektus.</p>

Įstatyme apibrėžiami valstybės valdomų įmonių stebėtojų tarybų įgaliojimai skirti ir atleisti generalinius direktorius. Įstatymo Nr. 185-V dėl valstybės turto objektų valdymo ankstesnės redakcijos 11–4 straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad generalinio direktoriaus paskyrimas eiti pareigas ir jo įgaliojimų nutraukimas yra išimtinė valstybės unitarinės įmonės stebėtojų tarybos kompetencija. 11–4 straipsnis buvo iš dalies pakeistas Įstatymu Nr. 3587-IX (toliau – įstatymas), taip siekiant užtikrinti, kad jis būtų taikomas tiek valstybės unitarinėms įmonėms, tiek kitoms verslo asociacijoms, kurių 50 % ar daugiau akcijų priklauso valstybei. Be to, įstatyme buvo paaiškintas stebėtojų tarybų vaidmuo skiriant valstybės valdomų įmonių, kuriose ministrų kabinetas veikia kaip nuosavybės teisių turintis subjektas, generalinius direktorius. Iki šio įstatymo pakeitimo Valstybės turto valdymo įstatyme buvo numatyta, kad ministrų kabinetas turi teisę skirti tokių valstybės valdomų įmonių generalinius direktorius, o Ukrainos įstatyme Nr. 2465-IX dėl akcinių bendrovių buvo numatyta bendroji taisyklė, kad generalinį direktorių skiria ir atleidžia tik stebėtojų taryba. Dėl šio pareigų dubliavimo kilo painiava ir buvo diskutuojama, kuris įstatymas tokiose valstybės valdomose įmonėse yra viršesnis. Priėmus naująjį įstatymą ši paini Valstybės turto valdymo įstatymo nuostata buvo išbraukta, o bendroji taisyklė dabar taikoma visoms valstybės valdomoms įmonėms, kurios steigiamos kaip akcinės bendrovės.

Įstatyme apibrėžiami valstybės valdomų įmonių stebėtojų tarybų įgaliojimai tvirtinti valstybės valdomų įmonių strateginius, investicijų ir finansinių planų dokumentus. Įstatymu buvo padaryti kitų atitinkamų įstatymų pakeitimai, kuriais siekiama užtikrinti, kad valstybės valdomų įmonių stebėtojų tarybos patvirtintų valstybės valdomų įmonių strateginius, investicijų ir finansinių planų dokumentus. Visų pirma, remiantis Įstatymo dėl valstybės valdomų objektų valdymo 11–4 straipsnio pakeitimais, valstybės unitarinės įmonės ar verslo asociacijų stebėtojų tarybos (jei ji įsteigiama) išimtinė kompetencijos sritis apima, *inter alia*, valstybės unitarinės įmonės plėtros strateginio plano patvirtinimą, metinio finansinio plano ir jo įgyvendinimo ataskaitos patvirtinimą, metinį investicijų planą ir vidutinės trukmės laikotarpio (trejų–penkerių metų) investicijų planą. Be to, remiantis Ukrainos Įstatymo dėl akcinių bendrovių 7–1 straipsnio 1–1 dalies pakeitimais, viena iš išimtinių akcinės bendrovės stebėtojų tarybų funkcijų yra akcinės bendrovės strateginės plėtros plano ir veiklos rodiklių, metinio finansinio plano ir jo įgyvendinimo ataskaitos, taip pat metinių ir vidutinės trukmės investicijų planų tvirtinimas. Panašūs pakeitimai buvo padaryti kitais atitinkamais teisės aktais, pavyzdžiui, Ukrainos prekybos kodeksu Nr. 436-IV, kuriame teigiama, kad valstybės valdomos įmonės privalo rengti finansinius, investicijų ir strateginius plėtros planus, o šiuos dokumentus tvirtina stebėtojų taryba (jei ji įsteigiama).

Galiausiai įstatyme buvo nustatyta valstybės valdomų įmonių stebėtojų tarybų metinė vertinimo procedūra. Pagal Įstatymo dėl valstybės turto objektų valdymo 11–7 straipsnio pakeitimus valstybės unitarinės įmonės arba verslo asociacijos stebėtojų tarybos veikla, kurią vykdydama ji privalo sudaryti stebėtojų tarybą, turi būti vertinama ne rečiau kaip kartą per trejus metus. Šio vertinimo rezultatai turi būti paskelbiami valstybės valdomų įmonių interneto svetainėse per dvi darbo dienas nuo jų patvirtinimo dienos.

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai.

8.3 veiksmas

<p>Veiksmo pavadinimas: Įstatymo dėl Ukrainos ekonominio saugumo biuro teisinio pagrindo peržiūros įsigaliojimas</p>
<p>Susijusi reforma / investicijos: Ukrainos ekonominio saugumo biuro reforma</p>
<p>Finansavimo šaltinis: negrąžintina parama</p>
<p>Kontekstas</p> <p>Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede 8.3 veiksmas aprašytas taip:</p> <p>„Įstatymo dėl Ukrainos ekonominio saugumo biuro veiklos teisinio pagrindo peržiūros įsigaliojimas. Naujame teisės akte daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims:</p> <ul style="list-style-type: none"> — atviro, skaidraus ir konkurencingo vadovybės ir darbuotojų atrankos proceso, naujo vadovo atrankos pagal nuopelnus procedūros, apibrėžtos teisės aktuose, kūrimas; — atrankos komisijai keliamų reikalavimų griežtinimas; — darbuotojų sutarčių sistemos įdiegimas; — aiškesnės taikymo srities ir įgaliojimų nustatymas; — darbuotojų atestavimo mechanizmo sukūrimas“. <p>8.3 veiksmas yra vienintelis veiksmas, įgyvendinamas pagal 8 skyriaus („Verslo aplinka“) 2 reformą, susijusią su Ukrainos ekonominio saugumo biuro reforma. Šiuo veiksmu papildoma 3 skyriaus („Teismų sistema“) 1 reforma, kuria siekiama padidinti teisminių institucijų atskaitomybę, sąžiningumą ir profesionalumą.</p>
<p>Pateikti įrodymai</p> <ul style="list-style-type: none"> — Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1447 priede nustatytus reikalavimus; — 2024 m. birželio 20 d. įstatymo Nr. 3840-IX dėl tam tikrų Ukrainos teisėkūros aktų pakeitimų siekiant pagerinti Ukrainos ekonominio saugumo biuro darbą kopija.
<p>Analizė</p> <p>Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 8.3 veiksmo elementus.</p> <p>2024 m. birželio 20 d. Aukščiausioji Rada patvirtino įstatymą Nr. 3840-IX dėl tam tikrų Ukrainos teisėkūros aktų pakeitimų siekiant pagerinti Ukrainos ekonominio saugumo biuro darbą; šį įstatymą Prezidentas pasirašė birželio 28 d. ir jis įsigaliojo 2024 m. birželio 29 d., kai buvo paskelbtas Oficialiajame leidinyje.</p> <p>Šiame įstatyme aprašomas atviras, skaidrus ir konkurencingas vadovų ir darbuotojų atrankos procesas, įskaitant naujo vadovo (direktoriaus) atranką taikant nustatytas nuopelnais grindžiamas procedūras. Įstatyme nustatyti kandidatų į direktoriaus pareigas savybių ir profesinės kompetencijos reikalavimai, įskaitant būtinas žinias, patirtį, analitinius gebėjimus, vadovavimo gebėjimus, bendravimo žodžiu ir raštu įgūdžius. Tai buvo padaryta iš dalies pakeitus 15 ir 19 straipsnius.</p> <p>Įstatymo 15 straipsnyje taip pat apibrėžtas atrankos procesas, įskaitant atvejus, kai turi būti pasitelkiama sustiprinta šešių asmenų atrankos komisija. Tris iš tų šešių asmenų paskiria Ukrainos ministrų kabinetas, o kitus tris ministrų kabinetas paskiria remdamasis tarptautinių organizacijų, kurios pagal tarptautines sutartis teikia Ukrainai techninę pagalbą korupcijos prevencijos, kovos su ja ir teisėsaugos institucijų reformos srityse, pasiūlymais. 15 straipsnyje taip pat aprašyti reikalavimai atrankos komiteto nariams, jų įgaliojimai ir pareigos, taip pat sprendimų priėmimo procedūros. Įstatyme nustatyta, kad atrankos komisija atranka ne daugiau kaip du kandidatus.</p> <p>Įstatyme aprašytas sutarčių sistemos, pagal kurią skyrimas eiti pareigas biure gali būti grindžiamas paslaugų sutartimi, sudaroma ministrų kabineto nustatytais pagrindais ir tvarka, nustatymas.</p>

Įstatymu Ukrainos ekonominio saugumo biurui suteikiama aiškesnė veiklos sritis ir įgaliojimai, nes iš dalies pakeičiamas atskiros įstatymo dėl operatyvinės ir tiriamosios veiklos 8 straipsnis ir į tą įstatymą įtraukiama nuostata, kad teisę vykdyti šią veiklą turi tik Ukrainos ekonominio saugumo biuras ir Ukrainos nacionalinis kovos su korupcija biuras.

Įstatyme nustatytos privalomo pakartotinio darbuotojų atestavimo procedūros, kuriomis siekiama užtikrinti tinkamą Ekonominio saugumo biuro darbuotojų sąžiningumo ir profesinės kompetencijos lygį. Atestacija prasidės po to, kai biuro oficialioje interneto svetainėje bus paskelbtas naujojo direktoriaus paskyrimo įsakymas. Per 14 dienų nuo šio įsakymo paskelbimo dienos darbuotojai, kurie turi būti atestuojami vieną kartą, turi pateikti rašytinį pareiškimą dėl sutikimo arba nesutikimo, kad būtų vykdoma jų atestacija. Įstatyme nustatyta, kad atestacijos laikotarpis negali būti ilgesnis nei 18 mėnesių nuo direktoriaus paskyrimo dienos, išskyrus ypatingus atvejus. Atestaciją vykdys 12 narių atestacijos komisija, kurios šešis narius paskirs direktorius, o kitus šešis – tarptautinės organizacijos. Jeigu įstatyme dar nenustatyta, atestacijos organizavimo ir vykdymo tvarką, darbuotojų sąžiningumo ir profesinės kompetencijos vertinimo atestacijos proceso metu kriterijus ir metodiką nustato direktorius, konsultuodamasis su atestacijos komisija. Įstatyme atestacijos procesas suskirstomas į du etapus: i) centrinio aparato padalinių vadovų ir jų pavaduotojų, taip pat teritorinių departamentų vadovų ir jų pavaduotojų atestacijos ir ii) kitų darbuotojų atestacijos.

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai.

10.1 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Integruoto nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano priėmimas
Susijusi reforma / investicijos: 1 reforma. Integruotas nacionalinis energetikos ir klimato srities veiksmų planas
Finansavimo šaltinis: paskolos
<p>Kontekstas</p> <p>Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede pateiktame veiksmų aprašyme 10.1 veiksmas aprašytas taip:</p> <p><i>„2024 m. Ukrainos ministrų kabineto potvarkio dėl integruoto nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano patvirtinimo priėmimas, siekiant nustatyti nacionalinius poveikio klimatui neutralumo tikslus ir užtikrinti tinkamą planavimą, tinkamai atsižvelgiant į Energijos bendrijos rekomendacijas. Plane nustatyti tikslai, kurie turi būti pasiekti iki 2030 m.: – ŠESD kiekio mažinimas, be kita ko, taikant rinka pagrįstus anglies dioksido apmokestinimo mechanizmus; – atsinaujinančiųjų išteklių energija sudaro dalį bendro galutinės energijos suvartojimo; – energijos taupymas galutiniame energijos suvartojime.“</i></p> <p>10.1 veiksmas yra vienintelis veiksmas, numatytas pagal 10 skyriaus („Energetikos sektorius“) 1 reformą.</p>
<p>Pateikti įrodymai</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1447 priede nustatytus reikalavimus; 2) 2024 m. birželio 25 d. Ukrainos ministrų kabineto potvarkio Nr. 587-p dėl Ukrainos integruoto nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano patvirtinimo priėmimo kopija; 3) priimto Ukrainos integruoto nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano kopija; 4) Energetikos bendrijų interneto svetainėje paskelbtos Energetikos bendrijos sekretoriato rekomendacijos dėl Ukrainos integruoto nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano projekto; 5) Ekonomikos ministerijos interneto svetainėje paskelbtos Ukrainos Vyriausybės rašytinės pastabos dėl Energetikos bendrijos sekretoriato rekomendacijų.
<p>Analizė</p> <p>Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 10.1 veiksmo elementus.</p> <p>2024 m. birželio 25 d. Ukrainos ministrų kabinetas priėmė Ukrainos ministrų kabineto potvarkį Nr. 587-p dėl Ukrainos integruoto nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano (toliau – INEKSVP) patvirtinimo. Priimtame INEKSVP apibendrinama dokumento taikymo sritis ir pabrėžiama jo, kaip priemonės, padedančios koordinuoti ir planuoti energetikos ir klimato srities politiką, taip pat užtikrinti Ukrainos vystymąsi ir ekonomikos atsigavimą, strateginė svarba. Atsižvelgiant į dokumente nustatytus išsamius tikslus ir strategijas, tikimasi, kad INEKSVP taip pat padės iki 2050 m. pasiekti nacionalinį poveikio klimatui neutralumo tikslą. Atsižvelgiant į precedento neturintį su karu susijusį netikrumą ir tokio netikrumo poveikį INEKSVP nustatytoms energetikos ir klimato srities politikos priemonėms, potvarkyje dėl INEKSVP patvirtinimo taip pat nustatyta, kad INEKSVP turi būti atnaujintas iki 2025 m. gruodžio mėn.</p> <p>Remdamasi Reglamentu (ES) 2018/1999, Ukraina, kaip Energetikos bendrijų susitariančioji šalis, Energetikos bendrijos sekretoriatui pateikė INEKSVP projektą, o sekretoriatas pateikė savo rekomendacijas dėl Ukrainos INEKSVP.</p> <p>INEKSVP buvo priimtas tinkamai atsižvelgus į Energetikos bendrijos sekretoriato rekomendacijas. Priimta redakcija apima didelę dalį rekomendacijų, kurios taip pat buvo įgyvendintos. Tai, be kita ko, išsipareigojimas sukurti stebėsenos ir įgyvendinimo sistemą, kuri padėtų įgyvendinti INEKSVP ir koordinuoti būsimas jo peržiūras. Be to, Ukraina pateikė preliminarių pastabų ir motyvų dėl visų INEKSVP rekomendacijų. Dėl kiekvienos rekomendacijos Ukraina nurodė, ar: i) į rekomendaciją buvo atsižvelgta ir ji buvo įtraukta į INEKSVP; ii) į rekomendaciją buvo atsižvelgta iš dalies; iii) į rekomendaciją nebuvo atsižvelgta. Dėl rekomendacijų, į kurias buvo atsižvelgta tik iš dalies arba į kurias nebuvo atsižvelgta, Ukraina nurodė priežastis ir jas paskelbė Ekonomikos ministerijos interneto svetainėje.</p>

INEKSVP nustatyti tikslai, kurie turi būti pasiekti iki 2030 m.: i) išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimas, be kita ko, taikant rinka grindžiamus anglies dioksido apmokestinimo mechanizmus; ii) atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalis bendro galutinio energijos suvartojimo atžvilgiu; iii) energijos taupymo galutinio energijos suvartojimo atžvilgiu užtikrinimas. Priimtame INEKSVP nustatyti tikslai, kuriuos reikia pasiekti iki 2030 m. Visų pirma INEKSVP nustatyti šie nacionaliniai tikslai ir uždaviniai:

- iki 2030 m. 65 % sumažinti bendrą Ukrainos išmetamą ŠESD kiekį, palyginti su 1990 m. išmestu kiekiu. INEKSVP taip pat pateikiamos prielaidos, kuriomis grindžiami išmetamo ŠESD kiekio sumažinimo skaičiavimai, o šio tikslo taip pat turi būti siekiama taikant anglies dioksido apmokestinimo mechanizmus;
- iki 2030 m. pasiekti, kad atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalis sudarytų 27 % viso galutinio energijos suvartojimo;
- pirminės energijos suvartojimas turi siekti ne daugiau kaip 72,224 mln. tne, o galutinės energijos suvartojimas – ne daugiau kaip 42,168 mln. tne.

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai.

10.15 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Pastatų šiluminio modernizavimo strategijos iki 2050 m. ir veiksmų plano priėmimas
Susijusi reforma / investicijos: Pastatų šiluminio modernizavimo strategijos iki 2050 m. ir veiksmų plano priėmimas
Finansavimo šaltinis: paskolos
<p>Kontekstas</p> <p>Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede pateiktame veiksmų aprašyme 10.15 veiksmas aprašytas taip:</p> <p><i>„Ukrainos ministrų kabineto akto dėl Pastatų šiluminio modernizavimo iki 2050 m. strategijos patvirtinimo ir Strategijos veiksmų plano, kuriais siekiama nustatyti rinka pagrįstas finansines priemones ir paskatas, priėmimas, įtraukiant veiksmų gaires su politikos priemonėmis, įskaitant priemones, kuriomis siekiama remti energijos beveik nevarojančių pastatų įrengimą“.</i></p> <p>10.15 veiksmas yra pirmas veiksmas, numatytas pagal 10 skyriaus („Energetikos sektorius“) 7 reformą. Po jo iki 2026 m. III ketv. turės būti įgyvendintas 10.16 veiksmas, kuriuo siekiama priimti teisės aktus dėl minimalių pastatų energijos vartojimo efektyvumo lygių nustatymo, ir 10.17 veiksmas, kuris turi būti įgyvendintas iki 2027 m. I ketv. ir kuriuo siekiama priimti teisės aktus dėl energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo ir ekologinio projektavimo reikalavimų, kurie turi būti taikomi kaip privalomi būtinausi kriterijai vykdant viešuosius pirkimus.</p>
<p>Pateikti įrodymai</p> <ul style="list-style-type: none"> — Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1447 priede nustatytus reikalavimus; — 2023 m. gruodžio 29 d. ministrų kabineto įsakymo Nr. 1228-P dėl pastatų šiluminio modernizavimo iki 2050 m. strategijos patvirtinimo ir su ja susijusio veiksmų plano kopija; — 2023 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. 1228-P priedo „Pastatų šiluminio modernizavimo iki 2050 m. strategija“ kopija; — su 2023 m. gruodžio 29 d. strategija susijusio veiksmų plano kopija.
<p>Analizė</p> <p>Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 10.15 veiksmo elementus.</p> <p>2023 m. gruodžio 29 d. Ukrainos ministrų kabinetas priėmė įsakymą Nr. 1228-P dėl pastatų šiluminio modernizavimo iki 2050 m. strategijos patvirtinimo ir su ja susijusio veiksmų plano. Dokumentai „Pastatų šiluminio modernizavimo iki 2050 m. strategija“ (toliau – strategija) ir „Veiksmų planas“ (toliau – veiksmų planas) yra patvirtinto įsakymo Nr. 1228-P priedai.</p> <p>Strategija apima įvairius skirsnius, susijusius su rinka grindžiamų finansinių priemonių ir paskatų nustatymu. Joje teigiama, kad siekiant sukurti šiluminiam modernizavimui palankią rinkos aplinką, šiluminio modernizavimo sektoriuje veikiančios mažosios ir vidutinės įmonės turėtų būti remiamos dalinėmis valstybės garantijomis ir kompensuojant dalį jų palūkanų išlaidų. Taip pat turėtų būti remiama vietinė efektyviai energiją vartojančios įrangos, skirtos efektyviai energiją vartojantiems namams renovuoti, gamyba Ukrainoje.</p> <p>Priimtuose dokumentuose pateikiamos veiksmų gairės su politikos priemonėmis, įskaitant priemones, kuriomis siekiama remti energijos beveik nevarojančių pastatų statybą. Įsakymo priede pateiktame veiksmų plane pateikiamos veiksmų gairės su politikos priemonėmis, kuriomis aprašomi konkretūs pastatų šiluminio modernizavimo iki 2050 m. strategijos įgyvendinimo veiksmai. Jame nustatomi terminai, atsakingos institucijos ir statusas. Veiksmų plane išdėstomi visi strategijos įgyvendinimo veiksmai 2024–2026 m. laikotarpiu.</p>

Strategijoje teigiama, kad Paramos pastatų šiluminiam modernizavimui iki 2050 m. programa turėtų būti užtikrinamas energijos beveik nevartojančių pastatų statybos skatinimas. Be to, strategijoje kaip vienas iš tikslų minimas energijos beveik nevartojančių pastatų skaičiaus didinimas. Veiksmų plane su energijos beveik nevartojančiais pastatais susijęs tikslas įvardijamas kalbant apie penkias prioritetines kryptis:

- norminių reikalavimų patvirtinimas, taip pat pastatų skaičiaus stebėsenos ir rodikliai, susiję su energijos beveik nevartojančių pastatų remimo priemonėmis;
- pavyzdinių šilumos modernizavimo projektų, kurie būtų prieinami visuomenei, įskaitant energijos beveik nevartojančių pastatų projektus, rinkinio sukūrimas;
- energijos vartojimo efektyvumo fondo lėšų, skirtų energijos beveik nevartojantiems pastatams remti, didinimas;
- parama inžinierių ir projektuotojų mokymui ir perkvalifikavimui šilumos modernizavimo srityje, įskaitant energijos beveik nevartojančių pastatų statybos įgūdžius.

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai.

12.8 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Strateginio dokumento dėl kovos su minomis veiksmy iki 2033 m. priėmimas
Susijusi reforma / investicijos: Žemės ir vandens plotų išminavimas
Finansavimo šaltinis: paskolos
<p>Kontekstas</p> <p>Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede pateiktame veiksmy aprašyme 12.8 veiksmas aprašytas taip:</p> <p>„Teisėkūros procedūra priimamo akto dėl strateginio dokumento dėl kovos su minomis veiksmy (Ukrainos ministrų kabineto arba Ukrainos prezidento akto) iki 2033 m. patvirtinimo priėmimas. Teisėkūros procedūra priimame akte daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims:</p> <ul style="list-style-type: none"> — valdymas kovos su minomis srityje; — parama kovos su minomis veiklos vykdytojų veiksmingumui; — nelaimingų atsitikimų prevencija; — visapusiška pagalba aukoms; — inovacijos; — lyčių pusiausvyra ir atstovavimas; — privačiosios rinkos plėtra; — veiksmingas ir skaidrus veiksmy koordinavimas su paramos teikėjais; — kovos su minomis užduočių prioritetų nustatymo sistemos sukūrimas“. <p>12.8 veiksmas yra vienintelis veiksmas, įgyvendinamas pagal 12 skyriaus („Žemės ūkio ir maisto pramonė“) 6 reformą, susijusią su žemės ir vandens plotų išminavimu. Šis veiksmas yra susijęs su dviem to paties skyriaus 1 investicijos veiksmais (12.9 ir 12.10), kuriuos įgyvendinant 2024–2027 m. valstybės biudžete ne mažiau kaip 150 mln. EUR bendrų investicijų turi būti skiriama žemės ūkio paskirties žemės išminavimui. Ne mažiau kaip 75 mln. EUR iš šios sumos turės būti įtraukta į biudžetą iki 2025 m.</p>
<p>Pateikti įrodymai</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1447 priede nustatytus reikalavimus; 2. 2024 m. birželio 28 d. ministrų kabineto įsakymo Nr. 616-r dėl nacionalinės kovos su minomis strategijos iki 2033 m. patvirtinimo ir 2024–2026 m. veiksmy plano patvirtinimo kopija; 3. prie 2024 m. birželio 28 d. įsakymo Nr. 616-r pridėtos nacionalinės kovos su minomis strategijos iki 2033 m. kopija; 4. prie 2024 m. birželio 28 d. įsakymo Nr. 616-r pridėto 2024–2026 m. veiksmy plano kopija.
<p>Analizė</p> <p>Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 12.8 veiksmo elementus.</p> <p>Nacionalinę kovos su minomis strategiją iki 2033 m. Ukrainos ministrų kabinetas patvirtino 2024 m. birželio 28 d. Įsakymu Nr. 616-r. Strategijoje nustatyti toliau išvardyti strateginiai tikslai: i) užtikrinti, kad teritorijose neliktų sprogstamųjų objektų pavojaus ir kad būtų galima saugiai ir produktyviai jas naudoti; ii) sumažinti sprogstamųjų objektų poveikį gyventojų gyvybei ir sveikatai ir iii) sukurti kovos su minomis valdymo sistemą.</p> <p>Strategijoje aprašomas valdymas kovos su minomis srityje. 3 strateginiu tikslu nustatytos užduotys šiam strateginiam tikslui pasiekti. Tai, be kita ko, būtinų pajėgumų suteikimas už kovos su minomis veiksmy valdymą atsakingoms vykdomosioms institucijoms, taip pat veiksmingos užduočių prioritetų nustatymo sistemos įgyvendinimas šioje srityje. Siekiama pagerinti kovos su minomis veiksmy koordinavimą vietos lygmeniu ir užtikrinti veiksmingą vykdomųjų institucijų ir vietos savivaldos institucijų komunikaciją nacionaliniu ir subnacionaliniu lygmenimis. Taip pat sukuriamą bendra informacijos valdymo sistema. 2 strateginis tikslas apima veiksmingą veiksmy koordinavimą mokymo apie informuotumo apie riziką srityje.</p>

Strategija remiamas kovos su minomis veiklos vykdytojų efektyvumas. 3 strateginiu tikslu siekiama nustatyti vienodas veiklos vykdytojų ir kovos su minomis procesų sertifikavimo procedūras. Šioje srityje diegiant 1 strateginiu tikslu nustatytas inovacijas bus padidintas kovos su minomis veiklos vykdytojų efektyvumas.

Strategija siekiama užkirsti kelią nelaimingiems atsitikimams. 2 strateginiu tikslu numatoma užtikrinti visuomenės informuotumą apie teritorijų, kuriose gali grėsti sprogstamųjų objektų pavojus, geografines ribas, be kita ko, veiksmingai pažymint atitinkamas teritorijas. Šiuo tikslu siekiama sudaryti palankesnes sąlygas veiksmingai koordinuoti mokymą apie riziką, susijusią su sprogimo pavojumi. 3 strateginis tikslas apima mechanizmų, kuriais siekiama užkirsti kelią asmenų įtraukimui į darbą pavojingose zonose, kurioms netaikomi nustatyti reikalavimai, įgyvendinimą ir atsakomybės nustatymą tais atvejais, kai asmenys dalyvauja tokioje veikloje.

Strategijoje aprašomi visapusiškos pagalbos nukentėjusiems užtikrinimo mechanizmai. 2 strateginis tikslas yra susijęs su tinkama ir prieinama nuo sprogmenų nukentėjusių asmenų socialine apsauga, be kita ko, veiksmingai koordinuojant tarpsektorinį atitinkamos pagalbos organizavimą, tinkamų ir prieinamų socialinės reabilitacijos paslaugų teikimą ir prieinamumą bei nevaržomas galimybes dalyvauti bendruomenių, kuriose jie gyvena, veikloje.

Strategijoje daugiausia dėmesio skiriama inovacijoms. 1 strateginiu tikslu siekiama sudaryti geresnes sąlygas kurti inovacijoms kovos su minomis srityje palankią aplinką. Numatomas inovacijų ir gamybos diegimui palankios aplinkos kūrimas ir (arba) veikimas, taip pat inovatyvių technologijų, kurių veiksmingumas įrodytas, diegimas.

Strategija skatinama lyčių pusiausvyra ir atstovavimas. 1 strateginiu tikslu siekiama užtikrinti tinkamą žmogiškųjų išteklių suteikimą šioje srityje, įtraukiant socialinių kategorijų ir valstybei ypač svarbių grupių atstovus į profesionaliai vykdomą kovos su minomis veiklą. Strategija siekiama įtraukti moteris, veteranus, nuo sprogstamųjų objektų nukentėjusius asmenis ir neįgaliuosius.

Strategija siekiama plėtoti privačią rinką. 1 strateginiu tikslu siekiama skatinti kovos su minomis paslaugų rinką. Taip pat siekiama sudaryti palankesnes sąlygas inovacijoms kovos su minomis srityje ir sudaromos sąlygos plėtoti nacionalinę kovai su minomis skirtą prekių gamybą ir su jomis susijusias paslaugas Ukrainoje.

Strategijoje daugiausia dėmesio skiriama veiksmingam ir skaidriam veiksmų koordinavimui su paramos teikėjais. 3 strateginiu tikslu siūloma vykdant kovos su minomis veiklą veiksmingai panaudoti tarptautinę techninę pagalbą. Ukraina įdiegs mechanizmą, pagal kurį bus nustatomi paramos teikėjų pagalbos poreikiai vietos mastu. Strategijoje numatoma nustatyti veiksmingus ir pakankamus mechanizmus, kuriais būtų užtikrinamas teikiamos pagalbos naudojimo skaidrumas. Pradėjus taikyti šią priemonę, ji padės užkirsti kelią korupcijai ir vykdyti išpareigojimus paramos teikėjams.

Strategija taps pagrindu formuojant kovos su minomis srities prioritetų nustatymo sistemą. 3 strateginiu tikslu siekiama įgyvendinti veiksmingą prioritetų nustatymo sistemą šioje srityje. 1 strateginiu tikslu numatoma apibrėžti teritorinių bendruomenių išbraukimo iš žemių, kuriose, kaip įtariama, egzistuoja sprogstamųjų šaudmenų, sąrašo kriterijus. Prie strategijos pridedamame veiksmų plane numatoma 2024 m. priimti su kovos su minomis sritimi susijusių prioritetų nustatymo sistemą.

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai.